

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (sjunde avdelningen i utökad sammansättning)

den 13 juli 2022^{*i}

”Skiljedoms klausul – Internationellt kontraktsanställd i Eucap Somalia – Uppdrag som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken – Beslut att inte förnya anställningsavtalet till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen – Rätten att höras – Likabehandling – Förbud mot diskriminering på grund av nationalitet – Övergångsperiod som fastställs i avtalet om Förenade kungarikets utträde ur unionen – Talan om ogiltigförklaring – Skadeståndstalan – Akter som inte kan skiljas från avtalet – Avvisning”

I mål T-194/20,

JF, företrädd av advokaten A. Kunst,

sökande,

mot

Eucap Somalia, företrädd av advokaten E. Raoult,

svarande,

TRIBUNALEN (sjunde avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av ordföranden R. da Silva Passos (referent) samt domarna V. Valančius, I. Reine, L. Truchot och M. Sampol Pucurull,

justitiesekreterare: handläggaren P. Cullen,

efter den skriftliga delen av förfarandet,

efter förhandlingen den 9 december 2021,

följande

Dom

- 1 Sökanden JF har genom sin talan i första hand yrkat dels, med stöd av artikel 263 FEUF, att tribunalen ska ogiltigförklara Eucap Somalias meddelande av den 18 januari 2020 (nedan kallat meddelandet av den 18 januari 2020) och skrivelse av den 29 januari 2020 (nedan kallad

* Rättegångsspråk: engelska.

skrivelsen av den 29 januari 2020), genom vilka Eucap Somalia beslutade att inte förnya sökandens anställningsavtal (nedan tillsammans kallade de omtvistade akterna), dels, med stöd av artikel 268 FEUF, att han ska gottgöras för den skada som han vållats på grund av dessa rättsakter. I andra hand har sökanden med stöd av artikel 272 FEUF yrkat att tribunalen ska slå fast att de omtvistade akterna är rättsstridiga och att han ska gottgöras för skada som han har vållats på grund av dessa akter.

I. Bakgrund till tvisten

- 2 Eucap Somalia, tidigare EUCAP Nestor, är ett unionsuppdrag som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp) och inrättades genom rådets beslut 2012/389/Gusp av den 16 juli 2012 om Europeiska unionens uppdrag för regional maritim kapacitetsuppbyggnad [i Somalia (EUCAP Somalia)] (EUT L 187, 2012, s. 40), och som det fattades beslut om i enlighet med avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget, som rör Gusp. Eucap Somalias syfte är enligt artikel 2 i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt rådets beslut (Gusp) 2018/1942 av den 10 december 2018 (EUT L 314, 2018, s. 56), att bistå Somalia med att stärka dess säkerhetskapacitet till sjöss så att landet mer effektivt kan verkställa sjörätten.
- 3 Enligt artikel 7.3 i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942, "[får Eucap Somalia] efter behov ... rekrytera internationell och lokal personal på kontraktbasis, om de nödvändiga tjänsterna inte tillhandahålls av personal som utstationerats av medlemsstaterna." I samma bestämmelse anges också att "[u]ndantagsvis, i väl motiverade fall när inga kvalificerade ansökningar från medlemsstaterna föreligger, får medborgare från deltagande tredjestater rekryteras på kontraktbasis." I artikel 7.4 i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942, anges att "[a]nställningsvillkor samt rättigheter och skyldigheter för internationell och lokalanställd personal ska fastställas i avtal mellan Eucap Somalia och berörd personal."
- 4 Enligt artikel 12a i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942, "[ska Eucap Somalia] ha kapacitet att upphandla varor och tjänster, ingå avtal och administrativa samarbeten, rekrytera personal, inneha bankkonton, förvärva och förfoga över tillgångar, betala sina skulder och föra talan inför domstolar och andra myndigheter, i den utsträckning som krävs för att genomföra detta beslut".
- 5 Från och med den [konfidentiellt] till och med den 31 januari 2020, under vilken period sökanden undertecknade flera på varandra följande avtal om visstidsanställning, var han oavbrutet internationellt kontraktсанställd vid Eucap Somalia där han arbetade som [konfidentiellt].
- 6 I artikel 17 i sökandens sista anställningsavtal (nedan kallat det aktuella avtalet), med rubriken "Anställningstid", angavs följande i punkt 1:
"Arbetstagaren börjar sin anställning den 1 [november] 2019 och avtalet löper ut den 31 [januari] 2020."
- 7 Artikel 22.1 i det aktuella avtalet innehöll en skiljeklausul med följande lydelse:
"Tvister som uppstår på grund av eller som avser detta avtal omfattas av Europeiska unionens domstols behörighet enligt artikel 272 [FEUF]."

- 8 Den 29 mars 2017 anmälde Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland sin avsikt att utträda ur Europeiska unionen i enlighet med artikel 50.2 FEU och unionen har därefter förhandlat fram ett avtal med denna stat i vilket utträdesvillkoren fastställs i enlighet med samma bestämmelse.
- 9 I vart och ett av sökandens fyra sista anställningsavtal, vilka tillsammans omfattade perioden 1 januari 2019–31 januari 2020, fastställdes en sista giltighetsdag som motsvarande den sista dag för förhandlingarna om ett utträdesavtal som successivt fastställdes, vilken dag skulle bli den dag då ett utträde utan avtal skulle ske, för det fall inget utträdesavtal ingicks eller förhandlingsperioden inte förlängdes, i enlighet med artikel 50.3 FEU.
- 10 Sökandens två sista anställningsavtal, det vill säga avtalet som gällde perioden 13 april–31 oktober 2019 och det aktuella avtalet, innehöll en artikel 18 som under rubriken ”Uppsägning” hade följande lydelse:
- ”18.1. Detta avtal kan sägas upp av arbetsgivaren eller av den anställde med [en] månads uppsägningstid. Uppsägningen ska vara skriftlig och grunden för uppsägningen ska anges. Biträdande uppdragschef ska höra den anställde innan ett sådant beslut fattas, och uppdragschefen ska hela tiden hållas underrättad.
- ...
- 18.3 Detta avtal kan bland annat sägas upp i förtid om Förenade kungariket upphör att vara medlem i Europeiska unionen. Arbetsgivarens skyldighet att iaktta en uppsägningstid på en månad upphör då att gälla. Arbetsgivaren ska vinnlägga sig om att iaktta en uppsägningstid för denna uppsägning.”
- 11 Uppdragschefen för Eucap Somalia (nedan kallad uppdragschefen) underrättade genom ett meddelande av den 18 januari 2020 alla internationellt kontraktsanställda i uppdraget som var medborgare i Förenade kungariket om att deras anställningsavtal skulle löpa ut den 31 januari 2020, den sista giltighetsdag som redan angavs i dessa avtal, på grund av att Förenade kungariket sannolikt skulle utträda ur unionen den dagen och att nya sökande redan hade valts ut till deras tjänster.
- 12 Den 24 januari 2020 undertecknade företrädare för unionen och Förenade kungariket avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 2020, s. 7) (nedan kallat avtalet om Förenade kungarikets utträde).
- 13 Samma dag inkom sökanden med ett icke-disciplinärt internt klagomål till sin närmaste överordnade. Klagomålet avsåg meddelandet av den 18 januari 2020 och gavs in enligt artikel 21 i det aktuella avtalet. I denna artikel, som hade rubriken ”icke-disciplinärt klagomålsförfarande”, angavs följande:
- ”1. Den anställde får inkomma med klagomål mot en akt som går den anställde emot. Klagomålet ska ges in till arbetsgivaren senast en månad räknat från dagen då akten upprättades. Klagomålet ska ges in till arbetsgivaren genom den anställdes närmaste chef såvida inte klagomålet rör denna chef, i vilket fall det får ges in direkt till arbetsgivaren. Biträdande uppdragschef ska höra den anställde innan något beslut fattas, och uppdragschefen ska fortlöpande hållas underrättad.

2. Det inledande klagomålsförfarandet har ingen suspensiv verkan. Arbetsgivarens beslut ska vara motiverat och ska delges den anställde senast en månad efter den dag då klagomålet gavs in ...”

- 14 Genom en skrivelse av den 29 januari 2020 som delgavs sökanden den 31 januari 2020, avslog uppdragschefen det interna klagomålet och bekräftade för sökanden att det aktuella avtalet skulle löpa ut den 31 januari 2020 på grund av Förenade kungarikets utträde ur unionen.
- 15 Den 29 januari godkände också Europaparlamentet ingåendet av avtalet om Förenade kungarikets utträde.
- 16 Den 30 januari 2020 antog Europeiska unionens råd beslut (EU) 2020/135 om ingående av avtalet om Förenade kungarikets utträde (EUT L 29, 2020, s. 1). Avtalet om Förenade kungarikets utträde godkändes enligt artikel 1 i beslutet på unionens och Europeiska atomenergigemenskapen vägnar.
- 17 I artikel 126 i detta avtal fastställdes en övergångsperiod som började löpa den dag då avtalet trädde i kraft och upphörde den 31 december 2020 (nedan kallad övergångsperioden).
- 18 Vid midnatt den 31 januari 2020 lämnade Förenade kungariket unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och den 1 februari 2020 trädde avtalet om Förenade kungarikets utträde i kraft i enlighet med artikel 185 i avtalet.

II. Parternas yrkanden

- 19 Sökanden har yrkat att tribunalen ska
 - i första hand ogiltigförklara de omtvistade akterna och i andra hand förklara dem rättsstridiga,
 - i första hand förplikta Eucap Somalia att enligt sitt utomobligatoriska skadeståndsansvar gottgöra sökanden för materiell och ideell skada och i andra hand förplikta Eucap Somalia att gottgöra honom för samma skador enligt sitt inomobligatoriska skadeståndsansvar, och
 - förplikta Eucap Somalia att ersätta rättegångskostnaderna jämte ränta på 8 procent.
- 20 Eucap Somalia har yrkat att tribunalen ska
 - avvisa talan eller i vart fall ogilla talan i dess helhet, och
 - förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

III. Rättslig bedömning

- 21 Den nu aktuella talan består i första hand av ett yrkande om ogiltigförklaring som grundar sig på artikel 263 FEUF och ett skadeståndsyrkande som grundar sig på artikel 268 FEUF samt i andra hand av yrkanden som grundar sig på artikel 272 FEUF.

A. Förstahandsyrkandena på grundval av artiklarna 263 och 268 FEUF

- 22 Eucap Somalia har bestritt, utan att formellt framställa en invändning om rättegångshinder enligt artikel 130.1 i tribunalens rättegångsregler, att talan kan tas upp till prövning i den del den i första hand grundar sig på artiklarna 263 och 268 FEUF trots att den är av avtalsrättslig karaktär, eftersom de omtvistade akterna inte kan skiljas från det aktuella avtalet.
- 23 Sökanden har bestritt Eucap Somalias resonemang.
- 24 Sökanden har först och främst anfört att unionsdomstolen redan har förklarat sig behörig med stöd av artiklarna 263 och 268 FEUF när det gäller en talan som väckts av personal som är utstationerad för Gusp-uppdrag mot rättsakter som rör personalförvaltning. Samma bestämmelser bör således även gälla för en talan som väcks av en som kontraktsanställts för samma uppdrag.
- 25 Sökanden har vidare gjort gällande att hans anställningsförhållande vid Eucap Somalia reglerades av offentligrättsliga handlingar och att hans anställningsavtal med Eucap Somalia inte hade varit föremål för fria förhandlingar.
- 26 Sökanden menar slutligen att de omtvistade akterna är förvaltningsbeslut som är fristående från det aktuella avtalet, i den mån de fattades i syfte att verkställa den civila operationschefens olika instruktioner till uppdragschefen.

1. Upptagande till sakprövning av talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 FEUF

- 27 Inledningsvis finns det anledning att erinra om att en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 FEUF enligt fast rättspraxis kan väckas mot alla rättsakter – oavsett slag eller form – som har antagits av institutionerna och som är avsedda att ha sådana bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen, genom att klart förändra dennes rättsliga ställning (se dom av den 25 juni 2020, SC/Eulex Kosovo, C-730/18 P, EU:C:2020:505, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 28 Artikel 272 FEUF utgör också en särskild bestämmelse som gör det möjligt att väcka talan vid unionsdomstolen med stöd av en skiljedoms klausul som parterna har tagit in i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, och detta utan någon begränsning avseende vilken typ av talan som väckts vid unionsdomstolen (dom av den 25 juni 2020, SC/Eulex Kosovo, C-730/18 P, EU:C:2020:505, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 29 När det föreligger ett avtal mellan sökanden och en av institutionerna, kan talan endast väckas vid unionsdomstolarna med stöd av artikel 263 FEUF om den angripna rättsakten syftar till att skapa bindande rättsverkningar som ligger utanför avtalsförhållandet mellan parterna och som innebär utövande av offentliga maktbefogenheter som den avtalsslutande institutionen getts i egenskap av administrativ myndighet (dom av den 25 juni 2020, SC/Eulex Kosovo, C-730/18 P, EU:C:2020:505, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 30 Om sökanden och svaranden som i det nu aktuella fallet är bundna av ett avtal, är det följaktligen den domstol som är behörig i fråga om avtalet som i princip är behörig. Det fall som avses ovan i punkt 29 utgör alltså ett undantag från denna princip, vilket innebär att de villkor som kännetecknar det ska tolkas restriktivt.

- 31 I det nu aktuella fallet är det viktigt att understryka att talan avser den omständigheten att det aktuella avtalet inte förnyades efter det att det löpt ut, vilket framgick av meddelandet av den 18 januari 2020 och bekräftades genom skrivelsen av den 29 januari 2020.
- 32 Anställningsvillkor samt rättigheter och skyldigheter för Eucap Somalias internationella personal ska för det första fastställas i avtal, i enlighet med artikel 7.4 i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942. Anställningsförhållandet mellan sökanden och Eucap Somalia, som upphörde den 31 januari 2020, var således ett avtalsförhållande.
- 33 Skrivelsen av den 29 januari 2020 var för det andra en följd av sökandens interna klagomål som inte avsåg ett disciplinförfarande utan grundades på avtalsbestämmelser, nämligen artikel 21.1 i det aktuella avtalet (se ovan punkt 13).
- 34 Föremålet för de omtvistade akterna är för det tredje det faktum att det aktuella avtalet inte skulle förnyas efter Förenade kungarikets utträde ur unionen.
- 35 Det är i detta avseende ostridigt mellan parterna att längden på sökandens fyra sista anställningsavtal, som tillsammans omfattade perioden 1 januari 2019–31 januari 2020, fastställdes utifrån den sista dag för förhandlingarna om ett utträdesavtal som successivt fastställdes. Denna dag skulle bli den dag då ett utträde utan avtal skulle ske, för det fall inget utträdesavtal ingicks, i enlighet med artikel 50.3 FEU (se ovan punkt 9). Parterna hade således enats om att sökandens anställningsperiod i Eucap Somalia i princip inte skulle kunna fortgå efter den dag då Förenade kungariket utträdde ur unionen.
- 36 I sökandens två sista anställningsavtal fanns dessutom i artikel 18.3 ett villkor enligt vilket avtalen skulle kunna sägas upp i förtid för det fall Förenade kungariket blev ett tredjeland (se ovan punkt 10). Även om detta villkor inte tillämpades, vilket sökanden påpekat, visar dess existens att Förenade kungarikets status som medlemsstat enligt avtalet var ett villkor för sökandens fortsatta anställning i Eucap Somalia.
- 37 För det fjärde framgår det av handlingarna i målet att de anställningsavtal som ett efter ett upprättades med sökanden innehöll i bilaga en handling med rubriken ”Arbetsbeskrivning”, enligt vilken tjänsten som [*konfidentiellt*], som innehades av sökanden, inte stod öppen för tredjelandsmedborgare.
- 38 För det femte är det visserligen riktigt som sökanden har understrukt, att uppdragschefen i skrivelsen av den 29 januari 2020 hänvisade till en instruktion från den civila operationschefen, daterad den 30 oktober 2019, i vilken den sistnämnde chefen angav för Gusp-uppdragscheferna att avtalsförnyelser som de kunde erbjuda internationellt kontraktsanställda som var medborgare i Förenade kungariket inte fick löpa längre än till den 31 januari 2020. Detta är emellertid inte tillräckligt för att de omtvistade akterna ska kunna anses falla utanför avtalsförhållandet mellan parterna på den grunden att uppdragschefen endast verkställde nämnda instruktion.
- 39 Den civila operationschefens instruktion av den 30 oktober 2019 upprättades nämligen till följd av att sista dag för förhandlingarna om ett utträdesavtal enligt artikel 50.3 FEUF flyttades fram till den 31 januari 2020. Det var i detta sammanhang som den civila operationschefen meddelade Gusp-uppdragscheferna att anställningsavtal som erbjöds personal som var medborgare i Förenade kungariket inte fick löpa längre än till den 31 januari 2020, dock utan att uttala sig om möjligheten för eventuella förlängningar av avtalen efter detta datum. I samma instruktion klargjorde den civila operationschefen också att ett villkor för att ett anställningsavtal för en

internationellt kontraktsanställd som var medborgare i Förenade kungariket skulle kunna förlängas var att uppdraget gjorde en bedömning av huruvida detta låg i tjänstens intresse. Uppdragschefen fick således ett utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om lämpligheten av en sådan förlängning, i förekommande fall genom ett individuellt beslut inom ramen för avtalsförhållandet med den anställde i fråga.

- 40 Det följer av det ovan anförda att de omtvistade akterna är av avtalsrättslig karaktär, som mycket riktigt har gjorts gällande av Eucap Somalia. Sådana akter är alltså inte avsedda att ge bindande rättsverkningar som står utanför avtalsförhållandet mellan sökanden och Eucap Somalia och som innebär att Eucap Somalia utövar offentligrättsliga befogenheter. Akterna kan därför inte betraktas som rättsakter mot vilka en talan om ogiltigförklaring kan väckas enligt artikel 263 FEUF.
- 41 Talan om ogiltigförklaring av de omtvistade akterna enligt artikel 263 FEUF kan därmed inte tas upp till prövning.

2. Huruvida skadeståndsyrkandet enligt artikel 268 FEUF kan tas upp till prövning

- 42 För att avgöra huruvida föremålet för en skadeståndstalan är unionens avtalsrättsliga ansvar eller dess utomobligatoriska ansvar måste unionsdomstolarna enligt rättspraxis kontrollera huruvida skadeståndstalan avser skadestånd som objektivt och vid en helhetsbedömning har sin grund i ett avtalsförhållande eller som vilar på utomobligatorisk grund. Unionsdomstolarna ska härvidlag, mot bakgrund av en analys av de olika uppgifterna i målet – såsom den rättsregel som påstås ha blivit åsidosatt, vilken typ av skada det är fråga om, det handlande som läggs institutionen till last samt de rättsliga relationerna mellan parterna – kontrollera huruvida det föreligger ett avtalsförhållande mellan parterna som har samband med föremålet för tvisten och som kräver en fördjupad prövning för att tvisten ska kunna lösas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 april 2013, kommissionen/Systran och Systran Luxembourg, C-103/11 P, EU:C:2013:245, punkt 66).
- 43 Unionsdomstolarna kan i synnerhet inte grunda sig enbart på de regler som åberopats av parterna. Enbart åberopandet av rättsregler som inte följer av det i det enskilda fallet aktuella avtalet, men som parterna är bundna av, kan således inte medföra att tvistens avtalsrättsliga art ändras. Om så inte var fallet, skulle tvistens art kunna ändras beroende på vilka bestämmelser som parterna åberopat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 april 2013, kommissionen/Systran och Systran Luxembourg, C-103/11 P, EU:C:2013:245, punkterna 64 och 65 och där angiven rättspraxis).
- 44 I det nu aktuella fallet är sökandens avsikt med skadeståndsyrkandet att erhålla gottgörelse för den ideella och den materiella skada som han påstår sig ha lidit på grund av de omtvistade akterna.
- 45 Dessa akter är som fastställs ovan i punkt 40 av avtalsrättslig karaktär.
- 46 Vidare framgår det av ansökan att den ideella skada som sökanden har begärt ersättning för framför allt är en följd av själva grunderna till dessa handlingar och att den även består av ett ingrepp i hans yrkesmässiga utsikter om ett fortsatt anställningsförhållande med Eucap Somalia, vilket var av avtalsrättslig karaktär (se ovan punkt 32). Den materiella skada som sökanden har begärt ersättning för motsvarar framför allt den lön och de ersättningar och rättigheter som han skulle ha erhållit om det aktuella avtalet hade förnyats under övergångsperioden.

47 Det följer av det ovan anförda att sökandens skadeståndsyrkande är en del av ett verkligt avtalsförhållande, i den mening som avses i den rättspraxis som anges ovan i punkt 42, och att yrkandet är hänförligt till unionens inomobligatoriska ansvar. Skadeståndsyrkandet som han i första hand har grundat på artikel 268 FEUF och vars föremål är unionens utomobligatoriska ansvar för Eucap Somalias handlande ska följaktligen avvisas.

B. Andrahandsyrkandena på grundval av artikel 272 FEUF

48 Sökanden har i andra hand framställt ett yrkande med stöd av artikel 272 FEUF vilket dels är avsett att bestrida de omtvistade akterna, som han betraktar som rättsstridiga, dels göra gällande Eucap Somalias inomobligatoriska ansvar.

1. Tribunalens behörighet

49 Enligt artikel 272 FEUF jämförd med artikel 256 FEUF är tribunalen behörig att i första instans meddela avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av unionen eller för dess räkning.

50 I det nu aktuella fallet är tribunalen, med hänsyn till innehållet i den skiljedomsklausul som anges ovan i punkt 7, behörig att pröva sökandenas andrahandsyrkanden, vilket för övrigt inte har bestritts av Eucap Somalia.

2. Tillämplig lagstiftning

51 Enligt artikel 340 första stycket FEUF regleras unionens inomobligatoriska ansvar av den lag som är tillämplig på avtalet i fråga.

52 Tvister som uppstår under avtalets genomförande ska i princip avgöras på grundval av avtalsvillkoren (se dom av den 18 november 2015, Synergy Hellas/kommissionen, T-106/13, EU:T:2015:860, punkt 37 och där angiven rättspraxis). Det är endast motiverat att tolka avtalet mot bakgrund av bestämmelser i den nationella rätt som är tillämplig på avtalet om det råder tvivel om avtalets innehåll eller om innebörden av vissa avtalsvillkor eller om avtalet i sig inte gör det möjligt att lösa alla aspekter av tvisten. Tribunalen ska följaktligen pröva huruvida ansökan är välgrundad enbart mot bakgrund av avtalsvillkoren och endast använda sig av den nationella lagstiftning som är tillämplig på avtalet om tvisten inte kan lösas med hjälp av vad som anges i avtalet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 juli 2017, Talanton/kommissionen, T-65/15, ej publicerad, EU:T:2017:491, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

53 Denna princip får emellertid inte leda till att parterna genom att tillämpa villkoren i ett avtal kan åsidosätta tvingande bestämmelser i den tillämpliga nationella lagstiftningen, från vilka inga undantag får göras och enligt vilka förpliktelserna enligt avtalet ska fullgöras eller har fullgjorts.

54 När unionens institutioner, organ eller byråer fullgör ett avtal omfattas de dessutom fortfarande av de skyldigheter som åligger dem enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) och av de allmänna principerna i unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2020, ADR Center/kommissionen, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punkt 86). Om parterna i sitt avtal genom en skiljedomsklausul beslutar att ge unionsdomstolen behörighet att pröva tvister som hänför sig till avtalet, är den domstolen

således behörig att pröva eventuella åsidosättanden av stadgan och unionsrättens allmänna principer, oberoende av tillämplig rätt enligt avtalet (dom av den 16 juli 2020, Inclusion Alliance for Europe/kommissionen, C-378/16 P, EU:C:2020:575, punkt 81).

- 55 Om ingenting anges i avtalet måste unionsdomstolen vid behov fastställa tillämplig lagstiftning med hjälp av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 2008, s. 6) (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 februari 2016, Calberson GE/kommissionen, T-164/14, EU:T:2016:85, punkt 25).
- 56 I det nu aktuella fallet anges det inte i avtalet vilken lagstiftning som är tillämplig på avtalet, förutom vad gäller frågor om social trygghet, skatt och pension som inte berörs av den nu aktuella tvisten.
- 57 Sökanden har till stöd för andrahandsyrkanden enligt artikel 272 FEUF enbart anfört grunder som avser åsidosättande av unionsrätten, i synnerhet unionsrättens allmänna principer och stadgan. Det tycks inte heller vara nödvändigt att tillämpa tvingande bestämmelser i nationell rätt för att lösa den nu aktuella tvisten.
- 58 Parterna har också bekräftat, som svar på en fråga vid förhandlingen, att det för att granska Eucap Somalias eventuella inomobligatoriska ansvar var tillräckligt att analysera det aktuella avtalet, vilket bland annat, enligt artikel 1.1 i avtalet, inbegrep Eucap Somalias standardrutiner.
- 59 Tribunalen behöver under dessa omständigheter inte fastställa vilken nationell lagstiftning som är tillämplig på den aktuella tvisten, vilken kan lösas på grundval av det aktuella avtalet, Eucap Somalias standardrutiner som anges i avtalet samt på grundval av stadgan och allmänna unionsrättslig principer.

3. Upptagande till sakprövning

- 60 Eucap Somalia har även bestritt, utan att formellt framställa en invändning om rättegångshinder i den mening som avses i artikel 130.1 i rättegångsreglerna, att talan kan tas upp till prövning i den del den i andra hand grundar sig på artikel 272 FEUF.
- 61 Eucap Somalia har för det första bestritt att sökanden kan väcka den nu aktuella talan på en grund som anförs i andra hand. Eucap Somalia har gjort gällande att sökanden genom att väcka samma talan på två rättsliga grunder, den ena i första hand och den andra i andra hand, faktiskt har begärt att tribunalen ska fastställa lämplig rättslig grund. Eucap Somalia har också understrukit att osäkerheten kring den rättsliga grunden har komplicerat Eucap Somalias förberedelser av sitt svaromål till sökandens andrahandsyrkanden enligt artikel 272 FEUF.
- 62 Eucap Somalia har för det andra gjort gällande att det är uteslutet att omkvalificera talan, eftersom ingen av de fem grunder som sökanden har åberopat med tillräcklig precision avser åsidosättande av bestämmelser som reglerar avtalsförhållandet mellan sökanden och Eucap Somalia.
- 63 Sökanden har bestritt Eucap Somalias resonemang.

- 64 Det är först och främst riktigt, som Eucap Somalia har understrukit, att det ankommer på sökanden att välja rättslig grund för sin talan och inte på unionsdomstolarna att själva välja den rättsliga grund som är mest lämplig (se dom av den 15 mars 2005, Spanien/Eurojust, C-160/03, EU:C:2005:168, punkt 35 och där angiven rättspraxis).
- 65 I det nu aktuella fallet har sökanden emellertid gjort ett sådant val. Det framgår av ansökan, bland annat i den del som avser yrkandena till stöd för den nu aktuella talan, att sökanden har valt att grunda sin talan i första hand på artiklarna 263 och 268 FEUF och i andra hand på artikel 272 FEUF.
- 66 Den princip som tribunalen erinrar om ovan i punkt 64 innebär inte i sig, tvärtemot vad Eucap Somalia har anfört, att sökanden inte får väcka talan på en rättslig grund och samtidigt, i andra hand och för det fall talan inte kan tas upp till prövning såvitt avser förstahandsgrunden, anföra en annan rättslig grund för samma talan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 maj 2007, Citymo/kommissionen, T-271/04, EU:T:2007:128, punkterna 66 och 67).
- 67 Tribunalen kan inte heller godta argumentet att Eucap Somalia inte kunde förbereda sitt försvar på grund av att andrahandsyrkanden framställdes med stöd av artikel 272 FEUF. De omtvistade akterna, vilka avses i den nu aktuella talan i den del den i andra hand grundar sig på artikel 272 FEUF, är nämligen identiska med de handlingar som avses i talan i den del den i första hand grundar sig på artiklarna 263 och 268 FEUF. Sökanden har också understrukit att grunderna avseende åsidosättande av unionsrätten, vilka har anförts till stöd för huvudyrkandena enligt artiklarna 263 och 268 FEUF, ska betraktas som grunder avseende åsidosättande av avtalsförpliktelser för det fall talan prövas på grundval av artikel 272 FEUF, som han valt i andra hand.
- 68 För övrigt har Eucap Somalia faktiskt bestritt de olika grunder som sökanden har anfört till stöd för sin talan.
- 69 När det vidare gäller Eucap Somalias argument som återges ovan i punkt 62, avseende arten av de grunder som sökanden har lagt fram, konstaterar tribunalen att sökanden till stöd för sina yrkanden enligt artikel 272 FEUF har åberopat grunder som bland annat avser åsidosättande av rätten att bli hörd, vilken garanteras genom artikel 41.2 a i stadgan, och åsidosättande av likabehandlingsprincipen och principen om icke-diskriminering vilka garanteras genom artikel 20 respektive artikel 21 i stadgan. Sökanden har också åberopat en grund avseende åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar, vilken utgör en allmän unionsrättslig princip (se dom av den 26 februari 2016, Šumelj m.fl./kommissionen, T-546/13, T-108/14 och T-109/14, EU:T:2016:107, punkt 72 och där angiven rättspraxis).
- 70 Såsom framgår av den rättspraxis som anges ovan i punkt 54 har sökanden, genom att till stöd för sina yrkanden enligt artikel 272 FEUF åberopa åsidosättande av principer som garanteras i stadgan och allmänna unionsrättsliga principer, verkligen åberopat bestämmelser som unionsförvaltningen är skyldig att iaktta i ett avtalsförhållande. Om inte principen om effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan ska åsidosättas kan sökanden följaktligen inte hindras från att åberopa åsidosättande av dessa principer till stöd för sina yrkanden enligt artikel 272 FEUF på den grunden att han endast har rätt att göra gällande att villkoren i det aktuella avtalet inte har uppfyllts eller att den lagstiftning som är tillämplig på avtalet har åsidosatts (se i detta avseende dom av den 16 juli 2020, ADR Center/kommissionen, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punkterna 85–89).

- 71 Den nu aktuella talan kan under dessa förutsättningar tas upp till prövning i den del den grundar sig på artikel 272 FEUF.

4. Prövning i sak

- 72 Sökanden har såsom anges ovan i punkt 48 framställt andrahandsyrkanden i syfte att dels bestrida de omtvistade akterna, som han betraktar som rättsstridiga, dels göra gällande unionens inomobligatoriska skadeståndsansvar till följd av dessa handlingar.
- 73 Sökanden har anfört fyra grunder till stöd för dessa yrkanden. Den första grunden avser åsidosättande av rätten att bli hörd, den andra grunden avser åsidosättande av likabehandlingsprincipen och principen om icke-diskriminering, den tredje avser åsidosättande av avtalet om Förenade kungarikets utträde och den fjärde åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

a) Den första grunden: Åsidosättande av rätten att bli hörd

- 74 Genom den första grunden har sökanden anfört att han borde ha hörts innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades. Sökanden har understrukt att meddelandet påverkade honom negativt i och med att det fick till följd att hans fleråriga anställning vid Eucap Somalia plötsligt upphörde. Han har bestritt att han hördes vid ett möte den 13 januari 2020 i närvaro av all personal och vid en arbetslunch den 24 januari 2020 och har anfört att uppdragschefens påståenden om detta möte och denna lunch inte kan tas upp till prövning på grund av att de ingetts för sent till tribunalen. Han har också gjort gällande att uppdragschefen enligt artikel 21 i det aktuella avtalet var skyldig att höra honom innan han upprättade meddelandet av den 18 januari 2020.
- 75 Eucap Somalia har bestritt detta resonemang.
- 76 För att pröva den första grunden, avseende åsidosättande av rätten att bli hörd, ska tribunalen först utgå från vad som angavs i avtalet och undersöka huruvida och i vilken utsträckning sökanden enligt avtalsvillkoren hade en sådan rätt innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades. Tribunalen ska i vart fall undersöka huruvida Eucap Somalia enligt artikel 41.2 a i stadgan var skyldig att höra sökanden innan meddelandet upprättades.
- 77 Tribunalen understryker att sökanden och Eucap Somalia i det nu aktuella fallet var bundna av ett anställningsavtal och att anställningsvillkoren och sökandens rättigheter och skyldigheter fastställdes i det aktuella avtalet i enlighet med artikel 7.4 i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942 (se ovan punkt 32).
- 78 I artikel 17 i det aktuella avtalet angavs först och främst att avtalet skulle löpa från den 1 november 2019 till den 31 januari 2020. Det fanns inget annat avtalsvillkor som avsåg avtalets löptid eller möjligheten att förnya avtalet.
- 79 Tribunalen framhåller vidare att Eucap Somalias standardrutiner nr 4.4, vilka ingick i det aktuella avtalet, syftade till att "standardisera förfarandena för ... förnyelse av anställningsavtal för kontraktsanställda" för att "säkerställa att förfarandet för ... avtalsförnyelse genomförs på ett öppet och ansvarsfullt sätt enligt bästa praxis". I standardrutinerna angavs bland annat att det var

personalavdelningen som skulle inleda ett förfarande för förnyelse av ett avtal och att denna avdelning skulle inleda en dialog med anställda vars anställningsavtal var på väg att löpa ut och bjuda in dem till ett förfarande för att upprätta en ”rapport för bedömning av arbetsinsats”.

- 80 Det är emellertid ostridigt mellan parterna att detta förfarande endast var avsett att tillämpas när beslutet om en förnyelse av avtalet var beroende av bedömningen av den anställdes arbetsinsats. Så var inte fallet med de omtvistade akterna, vilka upprättades som en följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen och rörde alla kontraktsanställda i Eucap Somalia som var medborgare i denna stat. Av detta framgår att sökanden inte hade rätt att bli hörd inom ramen för detta förfarande.
- 81 I motsats till vad sökanden har gjort gällande innebar artikel 21.1 i det aktuella avtalet inte heller att uppdragschefen var tvungen att höra sökanden innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades. Detta avtalsvillkor avsåg nämligen icke-disciplinära interna klagomål mot akter som gick den anställde emot och innebar endast att biträdande uppdragschef skulle höra den berörde efter det att ett sådant klagomål hade ingetts.
- 82 Slutligen följer det inte heller av artikel 18.1 i det aktuella avtalet, vars lydelse återges ovan i punkt 10, att uppdragschefen var skyldig att höra sökanden innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades. Detta avtalsvillkor innebar nämligen att Eucap Somalia skulle höra sökanden och iaktta en uppsägningstid på en månad för det fall det aktuella avtalet sades upp i förtid, vilket inte var fallet i det nu aktuella fallet.
- 83 Följaktligen framgår det inte vare sig av villkoren i det aktuella avtalet eller av Eucap Somalias standardrutiner som det aktuella avtalet hänvisade till att uppdragschefen var skyldig att höra sökanden innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades.
- 84 När det gäller rätten att bli hörd såsom den garanteras i stadgan anges det i artikel 41.2 a i stadgan, vilken är allmänt tillämplig, att ”var och en har rätt att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne”. Rätten att bli hörd, som ska iakttas även i avsaknad av tillämpliga bestämmelser, kräver således att den berörda personen ges tillfälle att först tillkännage sin ståndpunkt i fråga om de omständigheter som kan anföras mot vederbörande i den rättsakt som ska antas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 juni 2016, Marchiani/parlamentet, C-566/14 P, EU:C:2016:437, punkt 51, och dom av den 19 december 2019, Probelte/kommissionen, T-67/18, EU:T:2019:873, punkt 86).
- 85 I det nu aktuella fallet framhåller tribunalen först och främst att Eucap Somalia genom de omtvistade akterna inte berövade sökanden någon rätt – som han inte hade – att få det aktuella avtalet förnyat, såsom framgår ovan av punkt 78. Även om det fanns ett särskilt internt förfarande vid Eucap Somalia för förnyelse av anställningsavtal för internationellt kontraktsanställda, var ett sådant förfarande inte heller relevant för upprättandet av de omtvistade akterna, såsom framgår ovan av punkterna 79 och 80.
- 86 När det i synnerhet gäller meddelandet av den 18 januari 2020, före vilket sökanden har anfört att han borde ha hörts, hade uppdragschefen delgett Eucap Somalias internationellt kontraktsanställda som var medborgare i Förenade kungariket, däribland sökanden, att han skulle låta deras anställningskontrakt löpa ut i enlighet med de avtalade villkoren i anställningsavtalen, något som sökanden hade känt till sedan han undertecknade det aktuella avtalet. Uppdragschefen uppgav också att man redan hade valt ut nya sökande till deras tjänster.

- 87 Tribunalen påpekar också att förutsättningar för sökandens fortsatta anställning var nära kopplade till villkoren för Förenade kungarikets utträde ur unionen. Såsom sökanden själv har medgett i den nu aktuella talan anpassades nämligen anställningstiden i hans fyra sista anställningsavtal till tidplanen för utträdesförhandlingarna (se ovan punkt 9). Sökanden kunde mot den bakgrunden förvänta sig att genomförandet och utfallet av förhandlingarna mellan unionen och Förenade kungariket – vars sista dag var fastställd till den 31 januari 2020, det vill säga den dag då det aktuella avtalet löpte ut – skulle påverka Eucap Somalias val att föreslå en förnyelse av avtalet eller inte.
- 88 Då meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades, det vill säga mindre än två veckor innan det aktuella avtalet skulle löpa ut, hade sökanden inte heller gett sig till känna i fråga om en förnyelse av avtalet, vilket han också medgav vid förhandlingen som svar på tribunalens fråga. Det finns ingenting i handlingarna i målet som tyder på att sökanden under perioden efter det att det aktuella avtalet trädde i kraft, den 1 november 2019, fram till upprättandet av meddelandet av den 18 januari 2020, kontaktade uppdragschefen för att få information om en eventuell förnyelse av det aktuella avtalet efter det att det löpt ut.
- 89 I meddelandet av den 18 januari 2020 erinrade uppdragschefen således endast om vad som angavs i det aktuella avtalet om slutdatumet. Meddelandet innehöll ingenting nytt jämfört med vad som angavs i avtalet. Eucap Somalias val att inte använda sig av möjligheten att förnya det aktuella avtalet, såsom angavs i meddelandet av den 18 januari 2020 och bekräftades i skrivelsen av den 29 januari 2020, var således inte en åtgärd som vidtogs mot honom som skulle beröra honom negativt, i den mening som avses i artikel 41.2 a i stadgan.
- 90 Artikel 41.2 a i stadgan innebar följaktligen inte att Eucap Somalia var skyldigt att höra sökanden innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades. EUCAP Somalia kunde därmed låta avtalet i fråga löpa ut på det avtalade datumet.
- 91 Tribunalen erinrar i vart fall om att ett åsidosättande av rätten att bli hörd endast kan föranleda ogiltigförklaring av en rättsakt om det är styrkt att förfarandet skulle ha kunnat få ett annat utfall i avsaknad av ett sådant åsidosättande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 december 2020, Adraces/kommissionen, T-714/18, ej publicerad, EU:T:2020:591, punkt 89 och där angiven rättspraxis).
- 92 Det är riktigt att om sökanden i det nu aktuella fallet hade hörts innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades, skulle han ha kunnat föra fram argument om möjligheten att låta medborgare i Förenade kungariket vara kvar i tjänst under övergångsperioden, i enlighet med avtalet om Förenade kungarikets utträde.
- 93 Denna enda omständighet räcker emellertid inte för att styrka att förfarandet skulle ha kunnat få ett annat utfall.
- 94 Såsom fastställs ovan i punkterna 78 och 85, hade sökanden nämligen inte förvärvat något rätt till förnyelse av det aktuella avtalet. Innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades var det för det andra ännu inte säkert att avtalet om Förenade kungarikets utträde skulle träda i kraft, eftersom det inte ingicks av rådet förrän den 30 januari 2020 (se ovan punkt 16). Således var det först kvällen innan det aktuella avtalet löpte ut som det förelåg en konkret rättslig möjlighet att erbjuda honom en förnyelse av avtalet. För det tredje framgår det av handlingarna i målet att

EUCAP Somalia innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades, redan hade rekryterat en unionsmedborgare som skulle efterträda sökanden vid Förenade kungarikets utträde ur unionen.

- 95 Under de omständigheterna anser tribunalen att även om sökanden hade haft en rätt att bli hörd innan meddelandet av den 18 januari 2020 upprättades skulle förfarandet inte ha fått något annat utfall om han hade fått utöva denna rätt.
- 96 Talan kan mot ovanstående bakgrund inte vinna bifall såvitt avser den första grunden. Denna slutsats vilar inte på uppdragschefens påståenden om ett möte den 13 januari 2020 och en arbetslunch den 24 januari 2020, och därför behöver tribunalen inte uttala sig i frågan om dessa handlingar kan tas upp till sakprövning, vilket har bestritts av sökanden.

b) Den andra grunden: Åsidosättande av principen om likabehandling och principen om icke-diskriminering

- 97 I den andra grunden har sökanden först anfört att de omtvistade akterna utgör diskriminering i den del de syftar till att inte förnya det aktuella avtalet på grund av hans medborgarskap i Förenade kungariket, trots att hans kollegor av annan nationalitet fått behålla sin tjänst. Han har också anfört att de omtvistade akterna inte hade ändamålsenligt stöd i avtalet om Förenade kungarikets utträde, eftersom Förenade kungariket enligt avtalet skulle behandlas som en medlemsstat till övergångsperiodens slut vilket innebar att anställda som var medborgare i Förenade kungariket befann sig i en likadan situation som anställda som var medborgare i andra medlemsstater.
- 98 Sökanden har också gjort gällande att de omtvistade akterna utgör åsidosättande av principen om likabehandling, eftersom anställningsavtalen för 20 internationellt kontraktsanställda i andra Gusp-uppdrag än Eucap Somalia, som också var medborgare i Förenade kungariket, förnyades under övergångsperioden.
- 99 Vidare har sökanden bestritt att Eucap Somalia för första gången vid tribunalen får grunda sig på hans särskilda uppdrag som [*konfidentiellt*] och på undantaget i artikel 127.7 b i avtalet om Förenade kungarikets utträde, utan att ha hänvisat till sådana grunder i de omtvistade akterna.
- 100 Eucap Somalia har bestritt sökandens resonemang och bland annat understrukit att hans situation var speciell på grund av den känsliga arten av hans uppdrag som [*konfidentiellt*] och att detta utgjorde hinder för en förnyelse av hans avtal, i enlighet med artikel 127.7 b i avtalet om Förenade kungarikets utträde. Eucap Somalia har i detta avseende gjort gällande att hänvisningen till denna artikel endast är en komplettering av den motivering som lämnades i de omtvistade akterna som skäl till beslutet att inte förnya det aktuella avtalet.
- 101 Vad beträffar den kompletterande motivering som Eucap Somalia lämnat under förfarandets gång, konstaterar tribunalen inledningsvis att det ankom på Eucap Somalia, enligt artikel 21.2 i det aktuella avtalet vars lydelse återges ovan i punkt 13, att motivera sitt svar på det interna klagomål som sökanden ingav med stöd av artikel 21.1.
- 102 Tribunalen erinrar också om att skyldigheten för unionens förvaltning att motivera sina beslut bland annat föreskrivs i artikel 41.2 c i stadgan och därmed även gäller för denna förvaltning när den agerar i ett avtalsförhållande, såsom framhålls ovan i punkt 54 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 februari 2021, Universitét Koblenz-Landau/EACEA, T-606/18, ej publicerad, EU:T:2021:105, punkterna 27–32).

- 103 Skyldigheten att motivera ett beslut har till syfte att göra det möjligt för unionsdomstolen att pröva ett besluts lagenlighet och att ge den som berörs av beslutet tillräckliga upplysningar för att kunna bedöma om beslutet är välgrundat, eller huruvida det eventuellt är behäftat med ett fel som innebär att dess laglighet kan ifrågasättas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juni 2020, kommissionen/Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 51 och där angiven rättspraxis). Motiveringsskyldigheten hindrar således, i enlighet med fast rättspraxis i fråga om talan om ogiltigförklaring, vilken kan överföras på det nu aktuella avtalsförhållandet, att en svarandeinstitution i sitt svaromål i förfarandet vid domstol anför en helt ny motivering i stället för den ursprungliga motiveringen av det angripna beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 februari 1990, Culin/kommissionen, C-343/87, EU:C:1990:49, punkt 15, dom av den 21 mars 1996, Farrugia/kommissionen, T-230/94, EU:T:1996:40, punkt 36, och dom av den 22 april 2015, Tomana m.fl./rådet och kommissionen, T-190/12, EU:T:2015:222, punkt 151 och där angiven rättspraxis).
- 104 Tribunalen anser att det i det nu aktuella fallet är lämpligt att granska den andra grunden, avseende åsidosättande av principen om likabehandling och icke-diskriminering, mot bakgrund av de skäl som angavs i de omtvistade akterna. Därefter ska tribunalen vid behov undersöka om det är nödvändigt att beakta den kompletterande motivering som anförts av Eucap Somalia under förfarandets gång och då fastställa huruvida motiveringen kan beaktas eller om den ska avvisas på grund av att den är helt ny.
- 105 Tribunalen erinrar i detta avseende om att samtliga internationellt kontraktsanställda i Eucap Somalia som var medborgare i Förenade kungariket, oavsett vilka tjänster de hade, genom meddelandet av den 18 januari 2020 underrättades om att deras anställningsavtal inte skulle förnyas och att de skulle löpa ut på avtalat datum, det vill säga den 31 januari 2020. I detta meddelande fann uppdragschefen först och främst att Förenade kungariket skulle vara ett tredjeland från och med den 1 februari 2020 och att det enligt beslut 2012/389 inte var tillåtet att rekrytera tredjelandsmedborgare som internationellt kontraktsanställda annat än undantagsvis, för det fall det inte var möjligt att välja någon annan sökande som var medborgare i en medlemsstat. Uppdragschefen angav därefter att avtalet om Förenade kungarikets utträde föreskrev en övergångsperiod under vilken ett ramavtal om deltagande skulle kunna ingås mellan unionen och denna stat i fråga om dess medborgares deltagande i Gusp-uppdrag, sannolikt efter en förhandlingsperiod. Slutligen informerade han de berörda anställda om att sökande hade valts ut till deras tjänster.
- 106 I en skrivelse av den 29 januari 2020 klargjorde uppdragschefen för sökanden, efter att ha anfört samma skäl som i meddelandet av den 18 januari 2020, att beslutet att inte förnya det aktuella avtalet vilade på en operativ bedömning av uppdraget och huruvida det låg i tjänstens intresse med ytterligare avtalsförnyelser, i enlighet med en instruktion från den civila operationschefen av den 30 oktober 2019 och enligt rekommendationer från Europeiska utrikestjänsten. Uppdragschefen anförde avslutningsvis att meddelandet av den 18 januari 2020 hade upprättats ”med hänsyn till riskerna och den återstående osäkerheten i fråga om förhandlingarna mellan [Förenade kungariket] och [unionen], tidplanen för förhandlingarna och utsikterna om en hård Brexit, med hänsyn till svårigheterna med de på varandra följande kortfristiga avtalen beroende på osäkerheten och tidplanen i fråga om Brexitutvecklingen, med hänsyn till [sökandens] tjänstgöringstid och med hänsyn till behovet av att i tjänstens intresse säkerställa en kontinuitet i insatserna”.

- 107 Principen om likabehandling och principen om icke-diskriminering utgör enligt fast rättspraxis två uttryck för en och samma allmänna rättsprincip, som innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för sådan behandling (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 januari 2005, Europe Chemi-Con (Deutschland)/rådet, C-422/02 P, EU:C:2005:56, punkt 33, och dom av den 20 november 2017, Voigt/parlamentet, T-618/15, EU:T:2017:821, punkt 98).
- 108 I artikel 21.2 i stadgan anges i synnerhet att diskriminering på grund av nationalitet ska vara förbjuden. Denna bestämmelse, som rör situationer som omfattas av tillämpningsområdet för unionsrätten i vilka en medborgare i en medlemsstat diskrimineras i förhållande till medborgare i en annan medlemsstat uteslutande på grund av sin nationalitet, kan inte tillämpas på fall i vilka medborgare i medlemsstaterna särbehandlas i förhållande till medborgare från tredjeland (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 november 2017, Petrov m.fl./parlamentet, T-452/15, EU:T:2017:822, punkterna 39 och 40 och där angiven rättspraxis).
- 109 Tribunalen ska mot bakgrund dessa överväganden pröva dels huruvida de omtvistade akterna, mot bakgrund av de skäl som beskrivs ovan i punkterna 105 och 106, utgör diskriminering på grund av sökandens nationalitet, dels huruvida de innebär att medborgare i Förenade kungariket som är anställda i olika Gusp-uppdrag behandlas olika.

1) Påstådd diskriminering på grund av nationalitet

- 110 Tribunalen konstaterar först och främst att det var först den 1 februari 2020 som Förenade kungariket lämnade unionen och därmed blev ett tredjeland (dom av den 15 juli 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, punkt 47).
- 111 Sökanden var således fortfarande medborgare i en medlemsstat i unionen då de omtvistade akterna upprättades, det vill säga den 18 och den 29 januari 2020. Det betyder att han kan grunda sitt bestridande av dessa handlingar på principen om icke-diskriminering på grund av medborgarskap.
- 112 De omtvistade akterna upprättades vidare, som framgår ovan av punkterna 105 och 106, på grund av sökandens ställning som medborgare i Förenade kungariket.
- 113 Den omständigheten att uppdragschefen upprättade dessa handlingar med hänsyn till sökandens nationalitet behöver emellertid inte innebära att akterna utgör diskriminering på grund av nationalitet.
- 114 Eftersom sökanden anser sig ha behandlats olika jämfört med anställda i Eucap Somalia som var medborgare i andra medlemsstater, återstår det nämligen fortfarande att undersöka huruvida sökandens situation kunde anses vara en likadan situation som situationen för de andra anställda.
- 115 Sökanden var medborgare i en medlemsstat som hade inlett ett förfarande för att utträda ur unionen enligt artikel 50 FEU, en omständighet som rent sakligt placerade honom i en annan situation än medborgare i andra medlemsstater.
- 116 Avtalet om Förenade kungarikets utträde undertecknades nämligen av unionen och denna stat den 24 januari 2020 (se ovan punkt 12) och ingicks sedan av rådet den 30 januari 2020 (se ovan punkt 16). Fram till strax innan det aktuella avtalet löpte ut, den 31 januari 2020, var det alltså

inte uteslutet att Förenade kungarikets utträde ur unionen skulle inträffa utan att något avtal hade ingåtts, vilket förutom i vissa undantagsfall skulle ha gjort det omöjligt att erbjuda sökanden en förnyelse av det aktuella avtalet i enlighet med artikel 7.3 i beslut 2012/389 (se ovan punkt 3).

- 117 Sökanden, som var en av de internationellt kontraktsanställda vid Eucap Somalia som var medborgare i Förenade kungariket, befann sig objektivt sett inte i en likadan situation som de internationellt kontraktsanställda i samma uppdrag som var medborgare i en annan medlemsstat. Följaktligen kunde uppdragschefen besluta att inte förnya sökandens anställningsavtal efter den 31 januari 2020 utan att det utgjorde diskriminering på grund av nationalitet.
- 118 Det är för övrigt ostridigt mellan parterna att alla anställda i Eucap Somalia som var medborgare i Förenade kungariket, vars situation i detta avseende var likadan som sökandens, fick se sitt avtal löpa ut den 31 januari 2020.
- 119 Mot bakgrund av det ovan anförda åsidosatte uppdragschefen inte principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet genom att upprätta de omtvistade akterna.

2) Påstått åsidosättande av principen om likabehandling med avseende på anställda i andra Gusp-uppdrag som var medborgare i Förenade kungariket

- 120 Vad beträffar sökandens argument, att andra internationellt kontraktsanställda i andra Gusp-uppdrag som var medborgare i Förenade kungariket fick behålla sina tjänster under övergångsperioden, finns det skäl att undersöka huruvida sökanden befann sig i en likadan situation som de andra kontraktsanställda i detta avseende.
- 121 Tribunalen framhåller i detta avseende att unionen inte har antagit någon rättsakt, i den mening som avses i artikel 288 FEUF, för att fastställa enhetliga regler för kontraktsanställda i sådana Gusp-uppdrag som Eucap Somalia.
- 122 Varje enskilt Gusp-uppdrag är också, som Eucap Somalia mycket riktigt har understrukit, föremål för ett beslut av rådet enligt artikel 43.2 FEU som enligt denna bestämmelse ska ange ”deras mål, omfattning och de allmänna villkoren för deras genomförande”.
- 123 I Eucap Somalias fall anges i artiklarna 7 och 12a i beslut 2012/389, i dess lydelse enligt beslut 2018/1942, att Eucap Somalia ska ha rättslig kapacitet att ingå avtal och rekrytera personal (se ovan punkterna 3 och 4). Vidare framgår det av artikel 6 i samma beslut att uppdragschefen ska ha allmän behörighet i fråga om personalförvaltning.
- 124 Sökanden har inte visat på vilket sätt dessa uppdrags och Eucap Somalias interna situation och personalbehov var likadana, med hänsyn till de särskilda bestämmelserna för varje unionsuppdrag och uppdragens autonomi i fråga om rekrytering och förvaltning av kontraktsanställd personal. Vilket förhållningssätt som tillämpades i fråga om fortsatt anställning under övergångsperioden för anställda som var medborgare i Förenade kungariket kunde alltså variera från ett Gusp-uppdrag till ett annat.
- 125 Under dessa förutsättningar kan sökanden inte med framgång göra gällande åtgärder som vidtagits i andra unionsuppdrag än Eucap Somalia till stöd för sitt påstående att likabehandlingsprincipen har åsidosatts med avseende på internationellt kontraktsanställda som är medborgare i Förenade kungariket.

126 Den andra grunden ska mot ovanstående bakgrund underkännas med avseende på skälen i de omtvistade akterna. Tribunalen behöver därmed inte fastställa huruvida den kompletterande motivering som Eucap Somalia fört fram under förfarandets gång, avseende den känsliga karaktären på sökandens uppgifter och tillämpningen av artikel 127.7 b i avtalet om Förenade kungarikets utträde, kan beaktas.

c) Den tredje grunden: Åsidosättande av avtalet om Förenade kungarikets utträde

127 Sökanden menar att Eucap Somalia i de omtvistade akterna åsidosatte avtalet om Förenade kungarikets utträde genom att bortse från den möjlighet som avtalet gav till fortsatt anställning av medborgare i Förenade kungariket under övergångsperioden. Sökanden har anfört att medborgare i Förenade kungariket enligt artikel 127.2 jämförd med artikel 127.6 i avtalet om Förenade kungarikets utträde skulle betraktas som medborgare i medlemsstaterna under övergångsperioden, i synnerhet vad gäller unionsrättens bestämmelser om Gusp. Sökanden har också understrukit att det enligt artikel 129.7 i avtalet endast var uteslutet att Förenade kungariket under övergångsperioden ställde sina medborgare till förfogande för vissa ledningstjänster i Gusp-uppdragen men däremot inte att Gusp-uppdragen behöll sina internationellt kontraktsanställda som var medborgare i Förenade kungariket på andra tjänster under nämnda period.

128 Eucap Somalia har bestritt sökandens resonemang.

129 Tribunalen erinrar om att internationella avtal som ingås av unionen enligt artikel 216.2 i EUF-fördraget är bindande för unionens institutioner.

130 Avtalet om Förenade kungarikets utträde ingicks i det nu aktuella fallet av rådet först den 30 januari 2020 (se ovan punkt 16). Eucap Somalia var alltså ännu inte bundet av detta avtal då de omtvistade akterna upprättades, den 18 och den 29 januari 2020, och kan därmed inte klandras för att ha åsidosatt avtalet.

131 När det gäller nya reglers tillämpning i tiden, ska åtskillnad göras beroende på om de nya reglerna utgör handläggningsregler eller materiella bestämmelser. Handläggningsregler anses i allmänhet vara tillämpliga på samtliga mål som är anhängiga vid tidpunkten för reglernas ikraftträdande, i motsats till materiella bestämmelser som vanligtvis anses vara tillämpliga på framtida verkningar av rättsförhållanden som uppkommit innan den nya lagstiftningen trädde i kraft samt på nya rättsförhållanden, men inte på rättsförhållanden som har etablerats innan dessa bestämmelser har trätt i kraft, såvida det inte av bestämmelsernas lydelse, syfte eller systematik klart framgår att de ska tillerkännas sådan verkan (se dom av den 21 oktober 2021, Beeren-, Wild-, Feinfrucht, C-825/19, EU:C:2021:869, punkt 31 och där angiven rättspraxis. Se även, för ett liknande resonemang, dom av den 12 maj 2005, kommissionen/Huhtamaki Dourdan, C-315/03, ej publicerad, EU:C:2005:284, punkt 51 och där angiven rättspraxis).

132 I det nu aktuella fallet konstaterar tribunalen, i fråga om de bestämmelser i avtalet om Förenade kungarikets utträde som sökanden har åberopat, att artikel 127 i detta avtal, som har rubriken "Övergångens omfattning", föreskriver följande:

"1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska unionsrätten vara tillämplig på och i Förenade kungariket under övergångsperioden.

...

2. Om unionen och Förenade kungariket sluter ett avtal om sina framtida förbindelser på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som blir tillämpligt under övergångsperioden, ska avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget och akter antagna med stöd av de bestämmelserna upphöra att vara tillämpliga på Förenade kungariket från och med det avtalets tillämpningsdatum.

...

6. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska under övergångsperioden alla hänvisningar till medlemsstaterna i den unionsrätt som är tillämplig enligt punkt 1, inbegripet såsom denna är genomförd och tillämpas av medlemsstaterna, förstås så, att de inbegriper Förenade kungariket.”

133 I artikel 129 i samma avtal, som har rubriken ”Särskilda villkor med avseende på unionens yttre åtgärder”, föreskrivs följande i punkt 7:

”Under övergångsperioden ska Förenade kungariket inte tillhandahålla befälhavare för civila insatser, uppdragschefer, insatschefer eller styrkechefer för uppdrag eller insatser enligt artiklarna 42, 43 och 44 [FEU], och inte heller tillhandahålla operativa högkvarter för sådana uppdrag eller insatser eller fungera som ramnation för unionens stridsgrupper. Under övergångsperioden ska Förenade kungariket inte tillhandahålla chefer för operativa insatser enligt artikel 28 [FEU].”

134 Artikel 127.2 och 127.6 samt artikel 129.7 i avtalet om Förenade kungarikets utträde reglerar således villkoren för unionsrättens tillämpning på Förenade kungariket under övergångsperioden och utgör därmed materiella bestämmelser. Vidare framgår det inte av vare sig dessa bestämmelser lydelse, syfte eller systematik att de ska tillämpas på rättsförhållanden som förelåg innan utträdesavtalet med Förenade kungariket trädde i kraft. Tvärtom avser bestämmelserna den övergångsperiod som enligt artikel 126 i detta avtal började löpa den dag då avtalet trädde i kraft (se ovan punkt 17).

135 Artikel 127.2 och 127.6 samt artikel 129.7 i avtalet om Förenade kungarikets utträde blev följaktligen tillämpliga, enligt den princip som erinras om ovan i punkt 131, då avtalet trädde i kraft den 1 februari 2020 (se ovan punkt 18). Enligt samma princip kan åsidosättande av dessa bestämmelser därmed inte åberopas till stöd för en talan som avser en akt som upprättades före detta datum.

136 De omtvistade akterna i det nu aktuella fallet, vilka är daterade den 18 januari 2020 och den 29 januari 2020 och handlar om att det aktuella avtalet inte skulle förnyas och vilka enligt artikel 17 i avtalet löpte ut den 31 januari 2020, upprättades innan avtalet om Förenade kungarikets utträde trädde i kraft den 1 februari 2020. Detta avtal kan således inte ha åsidosatts genom de omtvistade akterna.

137 Talan kan följaktligen inte bifallas såvitt avser den tredje grunden, och tribunalen behöver inte uttala sig i frågan huruvida åsidosättande av avtalet om Förenade kungarikets utträde kan åberopas inom ramen för en talan som grundas på artikel 272 FEUF.

d) Den fjärde grunden: Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar

138 Sökanden har anfört att Eucap Somalia åsidosatte principen om skydd för berättigade förväntningar genom att inte förnya hans avtal efter de omtvistade akterna. Under perioden september 2016 till september 2019 erhöll han tydliga försäkringar om att internationellt

kontraktsanställda som var medborgare i Förenade kungariket skulle få behålla sin anställning under övergångsperioden om ett utträdesavtal ingicks med Förenade kungariket. Sökanden hade dessutom berättigade skäl att förvänta sig att avtalet skulle förnyas under övergångsperioden, med tanke på att hans anställningsavtal förnyades flera gånger i förhållande till den sista dag för förhandlingarna om ett utträdesavtal som successivt fastställdes och med tanke på hans anställningstid i Eucap Somalia.

- 139 Eucap Somalia har bestritt sökandens resonemang.
- 140 För att principen om skydd för berättigade förväntningar ska kunna åberopas krävs det, enligt fast rättspraxis, att tydliga försäkringar som är ovillkorliga och samstämmiga samt härrör från behöriga och tillförlitliga källor har meddelats den berörde av de behöriga unionsinstitutionerna. Däremot kan ingen med framgång göra gällande att denna princip har åsidosatts om några sådana försäkringar inte har getts (se dom av den 16 juli 2020, ADR Center/kommissionen (C-584/17 P, EU:C:2020:576, punkt 75 och där angiven rättspraxis).
- 141 I det nu aktuella fallet kan varken sökandens anställningstid i Eucap Somalia eller den omständigheten att hans anställningsavtal förnyades under de på varandra följande perioderna av förhandlingar om ett utträdesavtal mellan Förenade kungariket och unionen likställas med tydliga, ovillkorliga och samstämmiga försäkringar i den mening som avses i angiven rättspraxis i punkt 140 ovan. Sökanden har visserligen anfört att den tidigare uppdragschefen för Eucap Somalia försäkrade uppdragets internationellt kontraktsanställda som var medborgare i Förenade kungariket om att deras anställningsavtal skulle förnyas under övergångsperioden, men har dock inte underbyggt detta påstående med någon bevisning.
- 142 Den enda konkreta bevisning som sökanden har gjort gällande är ett e-postmeddelande från den avdelningschef vid utrikestjänsten som ansvarade för personal i Gusp-uppdrag. För det första var det uppdragschefen, inte en avdelningschef vid utrikestjänsten, som var behörig att fatta beslut om att erbjuda sökanden en förnyelse av det aktuella avtalet. För det andra är det inte möjligt att utifrån detta e-postmeddelande anse att sökanden fått tydliga försäkringar om att det aktuella avtalet skulle förnyas under övergångsperioden. Tvärtom angav utrikestjänstens avdelningschef för personal i Gusp-uppdrag klart och tydligt i e-postmeddelandet att uppdragscheferna skulle bedöma huruvida det låg i tjänstens intresse med en fortsatt anställning för medborgare i Förenade kungariket som var utstationerade eller kontraktsanställda i sådana uppdrag. Sökanden kan följaktligen inte anses ha fått tydliga försäkringar, i den mening som avses i den rättspraxis som anges ovan i punkt 140, om att det aktuella avtalet skulle förnyas under övergångsperioden.
- 143 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grunden.

5. Slutsats

- 144 Alla grunder som sökanden har anfört till stöd för sina yrkanden enligt artikel 272 FEUF har underkänts, och därmed ska talan ogillas.

IV. Rättegångskostnader

- 145 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska rättegångsdeltagare som har tappat målet förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eucap Somalia har yrkat att sökanden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet ska yrkandet bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (sjunde avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **JF ska ersätta rättegångskostnaderna.**

da Silva Passos

Valančius

Reine

Truchot

Sampol Pucurull

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 juli 2022.

Underskrifter

Innehållsförteckning

I.	Bakgrund till tvisten	2
II.	Parternas yrkanden	4
III.	Rättslig bedömning	4
	A. Förstahandsyrkandena på grundval av artiklarna 263 och 268 FEUF	5
	1. Upptagande till sakprövning av talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 FEUF	5
	2. Huruvida skadeståndsyrkandet enligt artikel 268 FEUF kan tas upp till prövning	7
	B. Andrahandsyrkandena på grundval av artikel 272 FEUF	8
	1. Tribunalens behörighet	8
	2. Tillämplig lagstiftning	8
	3. Upptagande till sakprövning	9
	4. Prövning i sak	11
	a) Den första grunden: Åsidosättande av rätten att bli hörd	11
	b) Den andra grunden: Åsidosättande av principen om likabehandling och principen om icke-diskriminering	14
	1) Påstådd diskriminering på grund av nationalitet	16
	2) Påstått åsidosättande av principen om likabehandling med avseende på anställda i andra Gusp-uppdrag som var medborgare i Förenade kungariket	17
	c) Den tredje grunden: Åsidosättande av avtalet om Förenade kungarikets utträde	18
	d) Den fjärde grunden: Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar	19
	5. Slutsats	20
IV.	Rättegångskostnader	21

¹ — Innehållsförteckningen i denna text har varit föremål för en språklig ändring efter det att texten ursprungligen gjordes tillgänglig på internet.